

Gelderwoudse Polder route

Door een stiltegebied en langs strand en plas

Een intense stilte heerst in de eerste helft van deze route. Middenin de weilanden, zelfs op de verharde weg naar Benthuizen 'verstoren' slechts de vele vogels de rust. De blik is weids, 360 graden in de rondte. Erna volgt wat meer drukte langs de Zoetermeerse stedelijke bebouwing en de aangrenzende recreatiegebieden. Er passeren steeds meer dagjesmensen vanuit Zoetermeer, die hun hond uitlaten, vertier zoeken in het Prielerbos of een paar uur het strand opzoeken. Deze tweedeling is des te opvallender op een hoogtijdag in de vakantie. Na de stevige wandeling is een verfrissende duik in het water misschien een goed idee. Waarna je de dag culinair afsluit bij een van de talrijke restaurants in de buurt.

Routebeschrijving

Startpunt: 't Geertje

Vanaf de ingang van 't Geertje RD het terrein op, langs de boerderijwinkel en het restaurant. U klimt de dijk op en gaat LA langs de bootverhuur. Vóór een stenen trapje naar beneden gaat u RA, door een hekje. U blijft, ook na nog twee hekjes over de dijk langs de Noord-Aa lopen. Bij een hekwerk LA naar beneden. Op het fietspad RA.

Op T-kruising de weg oversteken en over fietspad RA, over (steil!) bruggetje. Volg het fietspad en de Zuidbuurtseweg tot bij de eerste, witte houten brug over de Zuidbuurtsche Wetering. Dan, bij fietsknooppunt (fkp) 82 RA de brug over. Hekje door en RD over het Korte Kerkpad. Aan het eind weer door hekje en LA (Uijterdijk).

Bij fkp 81 en ANWB-paal 10736 (voor IJSboerderij de Jong even RD) RA en met bocht mee naar links.

Over (steil!) bruggetje, door hekje en RD over het Gelderwoudse Kerkpad. Weer door hekje, en na licht dalende slingerbocht RD tot openbare weg. Bij ANWB-paal 4015 weg oversteken en LA over fietspad. Fietspad naar rechts volgen, tussen twee rood/witte paaltjes door en pad, tot aan T-kruising in Benthuizen

Op T-kruising met ANWB-paal RA en vervolgens LA over een houten ophaalbrug. Na brug LA en met bocht naar rechts. Op T-kruising LA en eerste straat RA. Bij volgende T-kruising RA langs kerk door de Dorpsstraat. Deze uitlopen en op driesprong bij ANWB-paal LA (richting Boskoop). Zijstraten naar rechts negeren. Bij volgende kruising RA over fietspad richting Noord-Aa (Noordhovepad). Volg het voetpad rechts van het fietspad.

Na brug RD naar wandelpad langs de Benthuizerplas. RA over wandelpad langs meer en woonwijk. Bij blauwe brug aan linkerhand, RD over wandelpad. 100 meter voor kruising met een autoweg, bij paaltje met Hof van Delfland en rode pijl, RA. Kruis het fietspad en de autoweg en op wandelpad bij wkp 73 RA richting wkp 62.

Doorlopen tot in bos. Bij gemaal Palestein aan rechterhand en bij einde voetpad, LA langs parkeerterrein. Op T-splitsing LA naar meer. Links aanhouden en over brug. Over kunstmatig dijkpad naar tweede brug en RD het bos in. Links aanhouden. Bij paaltje met Noord-Aa route RA (dus niet LA naar strand) en op volgende T-splitsing LA. Op T-kruising LA, langs fietsrekken en parkeerplaats. Zijpaden negeren en pad volgen tot strandpaviljoen.

Over parkeerterrein en bij ingangshek paviljoen RA. Bij eerste pad LA (aanduiding richting Prielenbos). Na kunstwerk van Ludy Feijen RA over onverhard pad langs meer. Door dubbel hek, kruis ruiterspad en vóór fietspad RA over wandelpad parallel aan fietspad. Bij fkp 27 RD tot bij Geuzenbrug aan linkerhand. Brug over (wandelpad aan rechterkant) en naar beneden tot bij het eindpunt.

Praktische informatie

Adressen

Boerderij 't Geertje, Geerweg 7, 2381 LT Zoeterwoude, 071-5802642, hetgeertje.nl

Ijsboerderij De Jong, Weipoortseweg 98, 2381 NJ Zoeterwoude, 071 580 1279, www.weipoorts-ijs.nl

De Beren Zoetermeer, Aziëweg 5, 2725 KE Zoetermeer, 079 870 0466, www.beren.nl/vestigingen/restaurants/restaurant-zoetermeer/

Restaurant Aa-zicht, Strand 1, 2725 KA Zoetermeer, 079 341 0420, www.aa-zicht.nl

Bereikbaarheid

Met de auto

Neem vanuit Leiden, Amsterdam afslag 7 Zoeterwoude dorp. Over de N206 richting Zoetermeer. Bij Stompwijk de 3e afslag op de rotonde, dus LA en op T-kruising weer LA (Ondermeerweg). Daarna rechts aanhouden (Ondermeerweg). Aan het einde ligt 't Geertje. Er zijn een beperkt aantal parkeerplaatsen. Op drukke dagen kunt u ook parkeren rechts over de (Geuzen)brug of verderop in het Prielenbos.

Vanuit Zoetermeer de Aziëweg. Deze rijdt u helemaal uit richting Noord Aa. Aan het einde van de Aziëweg, komend uit het Prielenbos en vlak na de (Geuzen)brug vindt u 't Geertje. Vlak voor de brug kunt u ook parkeren.

Met het Openbaar Vervoer

De dichtstbijzijnde bushalte ligt bij de rotonde in Stompwijk aan de N206, op circa 20 minuten lopen. Met bus 400 (lijn van Leiden naar Zoetermeer) uitstappen in Stompwijk bij de halte Leidschendam, Stompwijk

Achtergrondinformatie

Kerkepaden

Kerkepaden werden, zoals de naam al aangeeft, 's zondags gebruikt om naar de kerk te lopen, als er geen gewone weg tussen de woonplek en de kerk aanwezig was. Vaak verleenden de boeren de kerkganger overpad. Na de reformatie bijvoorbeeld, kon het voor rooms katholieken tot wel meerdere 'uren gaans' zijn om hun kerkelijke verplichtingen te vervullen in een schuilkerk ver van huis. Hun eigen kerken waren namelijk overgenomen door de protestanten. En een graspad door het boerenland zorgde dan voor een aanmerkelijke verkorting. Veel kerkepaden zijn in onbruik geraakt. Op sommige locaties zijn ze nog aanwezig en soms ook worden ze na verloop van tijd in ere hersteld als wandelpad. De naam van dit Korte Kerkepad suggereert dat er ook een

Lange Kerkpad is, en inderdaad, even verderop naar het noorden in de Westbroekpolder is een langer kerkepad gelegen. Vandaar. Even verderop volgt een tweede kerkepad, na fietsknooppunt 81 op de grens van de Westbroekpolder en de Oostbroekpolder. Direct na het bruggetje loop je over dit Gelderswoude kerkepad. Naar links kijkend, zie je de Oostbroekpolder. Aan de rechterhand heb je uitzicht op de Oude Gelderwoudsche Polder. Na een klaphekje gevolgd door een slingerbocht naar links, voert de route door de veel lager gelegen en later Drooggemalen Gelderwoudse Polder. De schrijfwijze is niet bepaald eenduidig. Om nog wat spellingsverwarring te zaaien: het vroegere buurtschap, nu een dorp, heeft de naam Gelderswoude ...

Stiltegebied

Wat een geluk want je loopt hier - in de Gelderwoudse Polder - middenin een van de stiltegebieden in Zuid-Holland, van ongeveer 2400 ha groot. Gemotoriseerd verkeer, grootschalige evenementen of andere bronnen van lawaai zijn verboden. Een stiltegebied heeft een geluid dat dat van zingende vogels niet overstijgt. 'Stil' betekent er dat geluid hooguit tussen de 35 en 40 decibel mag liggen. Geluid van de flora en fauna, wel te verstaan. De rust is een ware weldaad en blijft aanwezig tot je Benthuizen nadert.

Noordelijk Plassengebied

Na Benthuizen is het op zomerse dagen druk langs de randen van Zoetermeer. Na de Benthuizerplas (dit is een natuurgebied, er mag niet worden gevaren) en de Noordhovense Plas kom je bij de veel grotere Zoetermeerse Plas. De aanleg van nieuwbouwwijken en wegen in Zoetermeer zorgde voor de zandafgravingen alhier, waar het huidige Noordelijke Plassengebied is ontstaan. Het plassengebied maakt onderdeel uit van het recreatiegebied Noord Aa. Een groot deel van het regenwater wordt er opgevangen. Zo nu en dan is het water tot wel 40 meter diep, daar kan het door stroming ook aan de oppervlakte ineens erg koud zijn.

Prielenbos

Je nadert het einde van de route als je het bosrijke gebied ten noorden van de Zoetermeerse Plas binnenwandelt. Dat komt goed uit, want rondom de plas en bij het bos is voldoende horeca om bij te tanken en uit te rusten. Je bent aanbeland in het Prielenbos, in het noordelijkste puntje van Zoetermeer. Het is een spontaan gegroeid bos, ontstaan op de slikvlakte tijdens de zandwinning. Je ziet hoe het er hier vroeger - vóór het jaar 1000 - heeft uitgezien; zompig en bebost. Na het jaar 1000 kwamen de mensen die het gebied naar hun hand zetten. Om het bos vandaag de dag voor uitdroging te behoeden, is het waterpeil omhoog gebracht. Resultaat is een moerasbos, waar onder andere de ijsvogel voorkomt. Met wat geluk zie je de 'blauwe parel' over scheren. Of hoor je zijn hoge, schelle staccato-roep. Ook schaarse broedvogels als de bos- en ransuil, sperwer, buizerd en groene specht worden regelmatig waargenomen. Een vogelkijkhut (niet aan de route, kijk op kaart) biedt de ornithologen onder ons voldoende gelegenheid om zich te laven aan de vogelrijkdom. Naast alle vogels tref je in het bos veel paddenstoelen en amfibieën aan. Het hoge water is een prima kweekplaats voor insecten en vissen. Als de wind wegvalt en het warm genoeg is, laten alle libellen en vlinders zich van dichtbij bewonderen op deze intieme locatie, waar je je ver weg waant van de stad.

De Boot

Voordat je op weg gaat naar het eindpunt van deze route, bereik je na restaurant Aa-zicht aan de oever van de Zoetermeerse Plas een kunstwerk van Ludy Feyen; De Boot. Het is een fors uitgepakte boot van wilgen, met als bijschrift: 'Vaar mee in de tijd, naar steeds weer nieuwe verten'. Zo'n grote boot bouw je niet in je uppie. In het voorjaar van 2014 hebben de scouts van Pocahontas, de Rotary uit Den Haag en de familie Maas uit Leidschendam eraan mee gewerkt. Kijk eens door de kieren van de takken heen naar de kabbeldende golfjes op de plas. Enerzijds staat de boot voor de nieuwe mogelijkheden die het bevaren van water bracht. Er kwamen andere verbindingen tussen mensen en plekken. Anderzijds brengt de boot je naar de wereld van onze voorouders en komt zo de historie van de lage landen weer tot leven.

Geuzenbrug

Bij deze brug lagen in 1574, tijdens het beleg van Leiden, zo'n 8000 geuzen te wachten met hun 400 schepen. Ze keken reikhalzend uit naar hoog water om verder te kunnen trekken. En na een paar dagen van storm en regen was het moment daar. Bij Zoeterwoude hakten ze de Spanjaarden in de pan en voeren verder richting Leiden. Op 3 oktober werd die stad ontzet door de geuzen. Nog jaarlijks wordt dit heuglijke feit herdacht en groots gevierd.

In de wandelgids 'Wandelen langs de rand van de stad' bevat groene wandelingen in de westelijke Randstad. De gids is binnenkort te koop bij de boekhandel of online te bestellen via www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

